

Epidemiologische surveillance van chikungunya Chikungunyavirus – 2019 - 2021¹

Auteurs: J. Rebolledo, M. Van Esbroeck

Kernboodschappen

- In 2019 werden 60 chikungunya-infecties gediagnosticeerd, in 2020 acht en in 2021 twee. Het betrof enkel geïmporteerde gevallen.
- Na een duidelijke daling sinds 2014, nam het aantal gevallen in 2019 weer sterk toe als gevolg van een uitbraak in de DRC en Thailand.
- In 2020 en 2021 werden er door de reisbeperkingen omwille van de covid-pandemie, weinig infecties geregistreerd.

Informatiebronnen

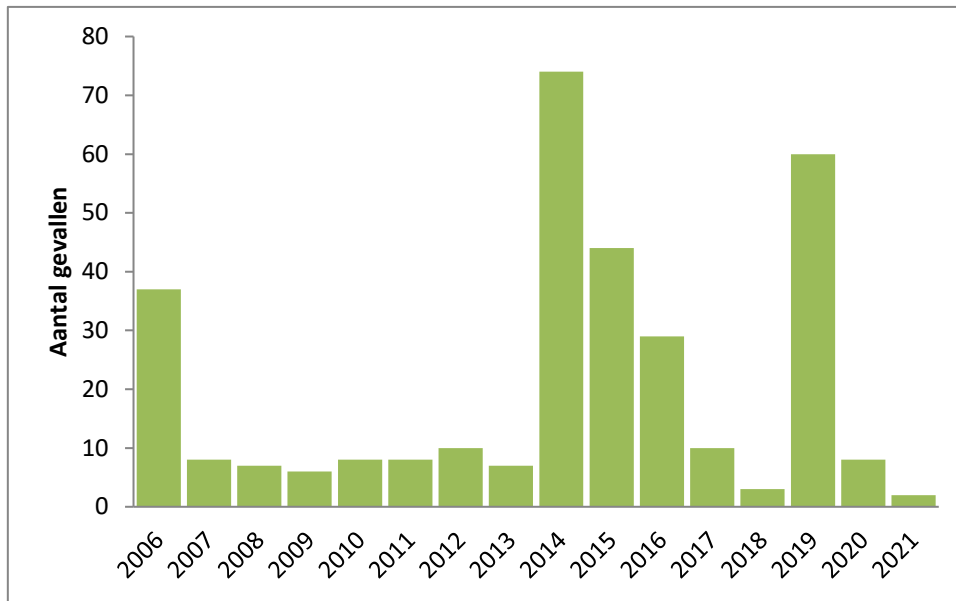
- Epidemiologische surveillance door het [NRC](#), gevestigd in het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG).
- Gegevens van de meldingsplicht. Zowel in Vlaanderen als in Brussel en Wallonië moeten enkel gevallen worden gemeld die in Europa werden opgelopen.

Epidemiologie

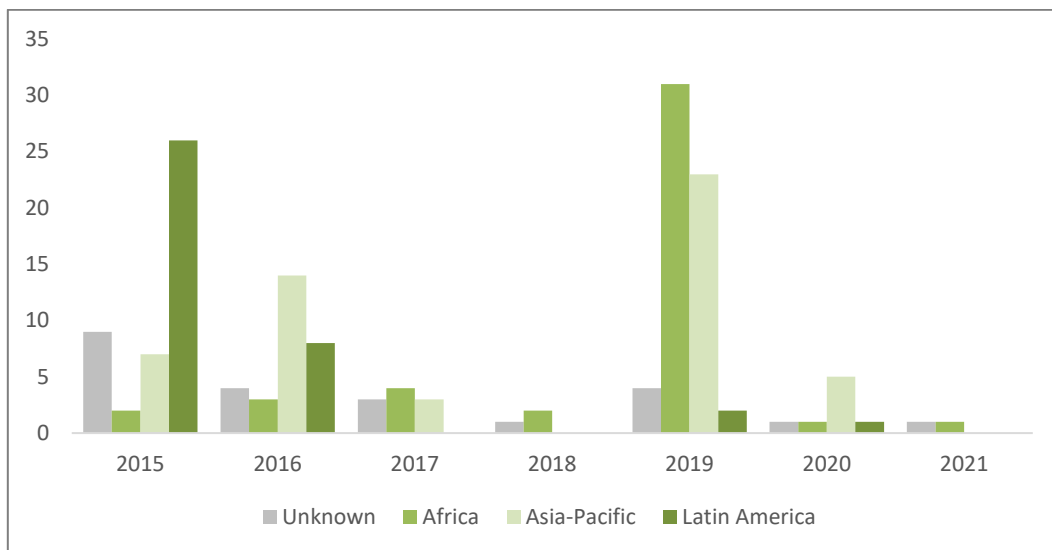
- Aantal: het NRC diagnosticeerde 60 gevallen in 2019, 8 in 2020 en 2 in 2021 (Figuur 1).
- Er is geen enkel geval via de meldingsplicht gerapporteerd.
- Geslacht: twee van de drie gevallen (67%) waren vrouwen.
- Leeftijd: mediaan van 47 jaar (range 12- 81 jaar).
- Oorsprong van de infectie: alle infecties waren een gevolg van een verblijf in het buitenland. Van de gevallen waarvoor de informatie beschikbaar is, werden de meeste gevallen in 2019 besmet in de Democratische Republiek Congo (30 gevallen) en in Thailand (12 gevallen). In 2020 vielen vooral twee gevallen met herkomst Djibouti op (Figuur 2).

¹ Omwille van de hoge werkdruk voor COVID-19 werden er geen rapporten gepubliceerd in 2019 en 2020. Dit rapport beschrijft dus de evolutie voor een periode van drie jaar.

Figuur 1: Aantal bevestigde en waarschijnlijke gevallen van chikungunya gerapporteerd per jaar, België, 2011-2021
(Bron: NRC voor chikungunya)



Figuur 2: Aantal gerapporteerde gevallen van chikungunya volgens de regio waar de besmetting heeft plaatsgevonden, België, 2015-2021
(Bron: NRC voor chikungunya)



Belang voor de volksgezondheid

Tot op heden zijn alle gevallen van chikungunya gerapporteerd in België, geïmporteerde gevallen na een verblijf in een land waar het virus epidemisch of endemisch is.

Tussen epidemieën in, zoals die in de Indische Oceaan in 2006, en die in het Caribisch gebied en Latijns-Amerika waar het chikungunyavirus in 2014 geïntroduceerd werd, is het aantal besmettingen laag. De toename van gevallen in 2019 is voor een deel te wijten aan de epidemie die in februari 2019 in de Democratische Republiek Congo startte en die in vier maanden tijd meer dan 6.000 gevallen telde. In Djibouti werd het chikungunyavirus in

november 2019 voor het eerst in 9 jaar weer opgemerkt. Het lage aantal in 2020 en 2021 houdt wellicht verband met de reisbeperkingen die in het kader van de SARS-CoV-2-epidemie zijn ingesteld.

Ook in Europa is autochtone overdracht van het chikungunyavirus mogelijk gezien een van de geschikte vectoren, *Aedes albopictus* (tjigermug), aanwezig is in verschillende Europese landen, zoals Frankrijk, Italië, Spanje en Griekenland. Autochtone overdracht van het virus is mogelijk wanneer een persoon in de viremische fase terugkomt in Europa en gestoken wordt door een geschikte vector.

Als gevolg van de klimaatverandering en het aanpassingsvermogen van de vector aan de stedelijke omgeving, blijft hij zich verder uitbreiden in Europa. In België heeft de tjigermug zich nog niet gevestigd maar er worden wel jaarlijks enkele *Ae. albopictus*-muggen teruggevonden. Het reële risico dat deze muggen zich ook in België zullen vestigen, onderstreept het belang en de noodzaak van voortdurende bewaking van zowel de ziekte als de vector.

De surveillance van exotische muggen in België gebeurt in het kader van het [MEMO+-project](#).

Meer informatie

- Zorg en Gezondheid. Richtlijn Chikungunya. Beschikbaar via: Informatiefiche over chikungunya. Beschikbaar via: https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Richtlijn%20chikungunya_2017.pdf
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Chikungunya. Beschikbaar via: <https://ecdc.europa.eu/en/chikungunya>
- Wereldgezondheidsorganisatie. Ziekte-uitbraak nieuws. Chikungunya - Congo. Beschikbaar via: <https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/01-may-2019-chikungunya-congo-en>
- Venturi G, Aberle SW, Avšič-Županc T, Barzon L, Batejat C, Burdino E *et al.* Specialist laboratory networks as preparedness and response tool - the Emerging Viral Diseases-Expert Laboratory Network and the Chikungunya outbreak, Thailand, 2019. Euro Surveill. 2020 Apr;25(13): 1900438. doi: 10.2807/1560-7917.ES.2020.25.13.1900438.
- Fourié T, Dia A, Savreux Q, Pommier de Santi V, de Lamballerie X *et al.* Emergence of Indian lineage of ECSA chikungunya virus in Djibouti, 2019. Int J INF Dis. 108 : 198-201. doi.org/10.1016/j.ijid.2021.03.090
- Sciensano/ITG. Persbericht. Onverwacht veel vondsten van tjigermuggen door burgers in België. Beschikbaar via: <https://www.sciensano.be/nl/pershoek/onverwacht-veel-vondsten-van-tjigermuggen-door-burgers-belgie/> / <https://www.itg.be/N/Artikel/tjigermuggeneitjes>